

ÉRTÉKMENTÉS, RITMUS A CSONTSEBÉSZETBEN

KATONA JÓZSEF DR., szájsebész főorvos

Szent János Kórház és Észak-budai Egyesített Kórházak,
Fül-Orr-Gége, Fej-nyak és Szájsebészeti Osztály
E-mail: jozsef.katona@janoskorhaz.hu

DOI 10.23716/TT0.23.2020.07

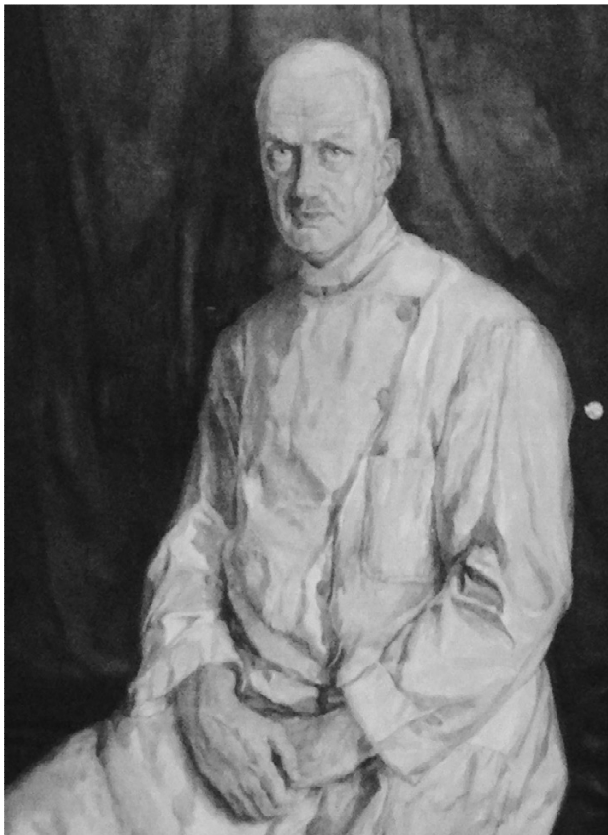
Absztrakt:

Mai világunkban gyakran érezzük, hogy értékeink devalválódnak. Az érték etikai, kategorikus kérdés. Nem csatlakozván politikai áramlatokhoz gyakran mondjuk: „értékvesztett világunkban”. Mindennapi munkánkban igaznak kell lennünk mindahhoz amit a világ feltételez, de nem kell igaznak tűnnünk minden ember szemében. Előadásunkban számos valós szakmai értéket mutatunk be, melyek az orvosi gyógyításban hosszú ideig megállta helyét dacolva a feledéssel.

Kulcsszavak: érték, orvosi gyógyítás, csontsebészet

Az érték fogalma egyidős az emberiség történetével, minden társadalomban ez adta a különböző dolgok összemérhetőségének lehetőségét. Érték egy szép ház, egy autó, vagy a Koh-i-Noor, vagy egy pohár víz a halálos szomjúság-ban?! Még rövid életünk során is átértékeljük értékeinket, törekedve a szellemiek felé, melyeket nem esz meg a rozsda, s nem lopják el... Világos fejű tudósok szellemi hagyatéka is érték, melyek mentése kötelező, egy jobb világ megteremtésére, és megóvására. Mindenki rájön egy idő után, hogy a legfőbb érték az egészség, amelynek helyreállításához Kirschner ma is nélkülözhetetlen traumatológiai műtétei is hozzátartoznak. A heidelbergi születésű MARTIN KIRSCHNER (1879.10.28 – 1940.08.30.) nevéhez fűződik a csonttörések kezelésére kidolgozott műtéti módszer, melyet széles körben alkalmaztak világszerte.

A módszernek a törések kezelésének második fázisában a repozíciót követően a fixáció során van jelentősége. A jó pozícióban lévő csontokon a műtét során áthalad a Kirschner féle drót egymáshoz rögzítve azokat. A hegyes, forgó tűzodrótokat fűrógéppel juttatták helyükre, műtéti metszés nélkül. A tűzés során kívánatos képerősítő használata, nehogy a drót álútra térjen. A gyógyulás után a drótok eltávolítása is egyszerű, metszés nélkül megvalósítható.

1. Dr. Martin Kirschner¹

A módszer gyors, olcsó, precíz, hatékony. E sebészeti beavatkozási forma hamarosan elterjedt országszerte. Alkalmazását több szakma [ortopédia, traumatológia, gyermeksebészet] vette át, így a szájsebészet is. A Kirschner féle műtéteket [napi 5-10, évi több ezer operáció] ritmikusan végezték évtizedekig elsősorban a traumatológiai centrumokban. A műtéti módszer először az európai országokban, majd más földrészekben is elterjedt. Később a Kirschner által kifejlesztett műtéteket ezerszámba végezték világszerte, szinte napjainkig. A csontsebészet hihetetlen fejlődése során kifejlődtek újabb, — de lényegesebben drágább — eljárások, melyek alkalmazása lehetővé tette, a végtagok azonnali terhelését, ezáltal a gyorsabb gyógyulást. Mondhatjuk, hogy ma már az újabb sebészeti eljárások Kirschner módszerét ugyan háttérbe

¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Martin_Kirschner [2019.01.10.]

szorították, de azok értékükből nem veszítettek, mentésük, ismeretük ezért is fontos.

A szájszészetben is elterjedtek a „Kirschner féle tűzések” melyek alkalmasak mind a mandibula, mind a maxilla számos törésének sebészeti kezelésére. Akut, és halasztott ellátásban is hasznos, különösen a rossz általános állapotú betegek ellátásakor jelent előnyt az időigényes beavatkozások helyett. A kómás, bizonytalan túlélési esélyű politraumatizált sérültek ellátásában is hasznos, gyors akut részleges, vagy definitív ellátás végzésére. (FORDYCE: 1960, 542–543; KATONA: 1986, 152–155; SZARVAS: 1981, 295–296; VEJROSTA: 1962, 387–388.)

A módszer szintén jól alkalmazható a felső állcsont, járomcsont töréseinek sebészeti kezelésére. (GILLIES: 1941, 351–352.)

Mai világunkban együtt „kell” élnünk a terrorizmussal, gépeltérítésekkel, természeti katasztrófákkal, fenyegetettségünk szinte természetes.

A rádió bementje az időt az időjárást, s utána a fenyegetettség színét, és szintjét...

Eddig hála az égieknek „csak” a külföldi robbantások során sérült ezek sorsai sokkolták társadalmunkat. Nem véletlen, hogy nyugaton már régebben kialakult a katasztrófa medicina mint specialitás.

Elképzelni is borzalmas mi lenne, egy több száz ember testi épségét romba döntő terrorista támadás, 80-100 koponyasérüléssel... Hogyan történne, mennyi idő kellene végleges ellátásukhoz, lenne-e szükséges felszereltség??? Annyi bizonyos, hogy a Kirschner által kifejlesztett módszerrel sok sérült gyorsan, véglegesen, azonnal ellátható lenne csekély ráfordítással. A módszer alkalmazhatóságának megőrzése értékmentés, ne legyen rá szükségünk állandó ritmusunk — katasztrófa okozta — megváltozásakor.

Irodalom:

- [1] FORDYCE J. B.: BL,embrochage transmaxillaire seul ou associe dans 16 cas de fracture de la machoire superieure, *Rev. Stomat.Paris*, 1960:61 542–543.
- [2] GILLIES, H.D.: The replacement and control of maxillofacial fractures, *Brit.Dent. J.*, U.K. 1941:71 351–352.
- [3] KATONA J – UNGER P.: Szagittális maxillatörések sürgős műtéti ellátása transzmaxilláris drótfixációval, *Fogorv.Szle.* Budapest, 1986:79 152–155.
- [4] SZARVAS I., – MAJOR J.– SELYMES Z. – KALAS L.: Frontobazális sérülések új típusú, kombinált műtéti kezelése. *Magy.Traumat.*, Budapest, 1981:24 295–296.

[5] VEJROSTA Z.: Die Behandlung von Frakturen des Mittelgesichtsskelets durch transfaziale Fixation mit dem Kirschnerdracht, *Dtsch.Stomat*, Berlin, 1962:12 387–388.

Saving values in Medicine

In our world nowadays we often feel the devaluation of values. Value is an ethical categorical question. Not to join political problems we often say “in our value lost world”. In our everyday work we have to be true all proved values – the world denies – but not to be true in every man,s eyes. In our lecture we show some important values of medical treatment to avoid them, and not to forget them.

Keywords: value, medical treatment, bone surgery